

לומדים ביחד

עם אחד מפוזר ומפורד - חשיבות האחדות בעם היהודי

על רגל אחת: גם אם קיים פירוד פיזי בין שני יהודים, אסור לו להפוך לפירוד נפשי וריגשי.

רציונאל:

רציונאל: מה גרם להמן ולאחשורוש לרצות להשמיד מיעוט נרדף שאינו מהווה כל סכנה קיומית או תרבותית על האימפריה? הפירוד הנפשי של יהודי העולם זה מזה [מפוזר אך גם מפורד]. כשאנחנו בודדים ונפרדים אנחנו פגיעים. הסיבה לצרה הגדולה שריחפה מעל העם היהודי היתה מעין תזכורת לכך שכשאנחנו שוכחים שכולנו אחד, יגיע צורר מבחוץ ו"יזכיר" לנו שמבחינתו אין בינו הבדלים. כוחו של העם היהודי הוא באחדותו. תיקון החטא ההוא נעשה ע"י מצוות חג הפורים שהמשותף לכולם הוא האיחוד וקירוב הלבבות שנוצר בעקבותיו.

תובנות עיקריות:

- עם ישראל ידוע ביכולתו להתחזק מהצרות שבאות עליו. הצרות לא באות לשבור את עם ישראל אלא ללמד אותם שיעור חשוב. הקשיים והאסונות לא קורים לעם ישראל אלא עבור עם ישראל, כדי להרים את מחשבתם ומעשיהם, ולגרום להם לתקן את הצריך תיקון. [ממנה ייוושע].
- עמלק הוא הכח השלילי בעולם שתמיד ישנא את ישראל וירצה להשמידם. יש להסביר שפעם היה מדובר בעם פיזי, אך היום מדובר בכח וברוח שדוחפת את העולם לשנאה מיוחדת לעם היהודי [ניתן לדבר על אנטישמיות שהיא גזענות מיוחדת לעם ישראל, על חרמות, BDS, החלטות נגד ישראל באו"ם וכו']. עמלק הוא הראשון שנלחם עם ישראל אי פעם. אין עוד עם בעולם שסופג גינויים ושנאה כמו עם ישראל. גם כשהוא בעמדת מיעוט ברחבי העולם - כבודו נרמס וחייו בסכנה.
- משה בעיני רוחו יודע שגם מעמלק הרשעים, שפוגעים בחלשים ובאלו שנמצאים בסוף המחנה [ניתן להשוות לפגיעה בחפים מפשע, באזרחים וכו'] יש איזה שיעור שאנחנו צריכים ללמוד.
- לכן משה לא יוצא להילחם בהם בעצמו, וגם ליהושע לא מאפשר להשמידם אלא להחלישם.
- נתינת הטבעת של אחשורוש להמן היתה אות אמן שהאימה שהוא יצר אצל ישראל, גרמה לישראל לחזור למוטב. לאיזה "מוטב" הכוונה ומה בדיוק היה החטא?
- מהפסוקים נראה בבירור כי החטא היה הפירוד הנפשי בין יהודי לחברו. עם ישראל מפוזר בעולם ומתחיל לאבד את זהותו היהודית. ההודאה בכך היתה ע"י אסתר שביקשה ממרדכי לכנוס את כל היהודים בטרם תבוא לאחשורוש לבקש על עמה. התיקון נעשה ע"י קיבוץ של כל ישראל זה לזה, המבנה הקהילתי חזר להיות רווח בעם היהודי. התיקון לעתיד הוא ע"י תיקון ימי הפורים שכל עניינם הוא לחבר ולהדביק את ישראל זה לזה.
- ניתן להרחיב את הרעיון ע"י דברי השפת אמת. הפיזור הוא כורח המציאות אך הפירוד הנפשי הוא החטא. עם ישראל איבד את הרצון להיות חלק מקהילה אלא כל אחד חי לעצמו.
- אכן גם במציאות כיום, כשיש מלחמה או מבצע צבאי ל"ע, מתגלה בעם אחדות גדולה. אין ימין ושמאל, אין הכפשות, רק דאגה אמיתית זה לזה ולחייילים וכו'. כשאנחנו שוכחים שאנחנו אחד לעיתים אלוקים "שולח תזכורת" ע"י שונא חיצוני שמבחינו כל יהודי העולם הם אחד, אין ימין ושמאל, מרכז ופריפריה, מעמדות כלכליים.
- חשוב להסביר את 4 ה"ממים" של מצוות החג [משלוח מנות, משתה, מקרא מגילה, מתנות לאביונים] מצוות אלו יוצרות קשר בין אדם לאדם, ונעשות בקהל גדול [המגילה והמשתה].

דגשים ללימוד המקורות, ליחידות הפתיחה והסיכום:

- חשוב מאד לספר בקצרה [על רגל אחת ממש] את השתלשלות סיפור המגילה. מן הסתם לחלק מהנוכחים הסיפור לא מוכר.
- הזדמנות מעולה "להרים" את המחשבה על משמעות החג מעבר למסיבות/ שכרות/ תחפושות וכו'. ע"י הסבר קליל ומחבר למצוות החג [בעיקר משלוח המנות והמתנות לאביונים].
- אפשר ונכון לדבר על כך שאחדות אין פירושה אחדות ודמיון מלא, אלא הבנה שגם אם מישהו נפרד ושונה ממני אני יכול לאהוב אותו ולהתחבר אליו.
- בהתאם לקבוצה- ניתן להסביר בקצרה ששלבי 'תיקון המעשים' [המילה "תשובה" מאיימת לפעמים] המתוארים מבוססים על דברי הרמב"ם. 4 שלבים לתיקון האישיות- וידוי [הכרת המצב], חרטה [הכרת הבעייתיות שבמצב], בקשת סליחה[רצון לתקן] וקבלה לעתיד [קריאה לפעולה מעשית].